

DEBRECZEN

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI PÁRLAP.

A debreczeni-vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési árak:

Helyben és postán küldve:

Egy évre 10 ft. Negyed évre 2 ft 50 kr.

Fél évre 5 „ Egyes szám — „ 3 „

Előfizetési pénz s minden költséget: főpíacz, VECSEY-ház, földrajzi és szerkesztőségbe bérmentre küldendő.

Előfizethetni helyben:

TELEGDI K. LAJOS és ifj. CSÁTHY KAROLY könyvkereskedésében és a szerkesztőségben. Egyébütt a postahivatalok utján.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petitorért 5 kr. Nagyból tejedelmű, mint szintén több ízbelet hirdetések, alk. szerint a legolcsóbb árért.

Bátyegdíj: minden beiktatásért külső 30 kr.

„Nyilatkozat”-on megjelenő közlemény minden petit sora 15 kr.

Négy vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugyanintén kéziratok nem adhatók vissza.

Debreczen, november 19.

Leginkább a protestantimusnak lehet tulajdonítani, hogy hazánk, az Ausztriával kötött házassága óta, külön államiságát fenn tudta tartani, s szabadságát — csak így is a mint van — megtudta őrizni.

Valahányszor a protestánsok vallásuk elnyomásáért vívták harcukat, ugyanakkor egyszerre, egy időben vívták a magyar nemzet szabadságáért is; a békekötések, melyek a protestánsok dicső harczának valóságos következményei, nemcsak vallásunk szabad gyakorolhatóságát, hanem egyszersmind hazánk szabadságát is biztosítják, és mi okozta, hogy úgy szóljunk, mi teremtette a protestánsok keblében küzdelmek hosszú során a szívósságot, mely megdönthetetlen phalanxként állott a kényuralomra vágyó, s a kényuralmat támogató más valóságfelekezetekkel szemben: a hitenkívül a szabadság szeretete, az önkormányzás eszméje, mely nemcsak a hatalomnak, nemcsak a vakgyűlölő ellenfeleknek, hanem saját nagyjainak sem engedte meg az önkényű beavatkozást.

A protestánsok egyesülete, a protestánsok összessége tartotta fenn — minden hatalmi segély kizárásával — az egyházakat, iskolákat, és épen ezért ezen „összeség” nem volt hajlandó a kormányzást kezéből kibocsájtani, szegényesen bár, de igen sokszor erőszaknak ellentállással felelve, méltósággal lobogtatta a felvilágosodottság, és a szabadság fátylóját.

Ezen szívós kitarásnak lehet leginkább köszönni, hogy annak idejében, midőn a magyar protestánsok az uralkodó ház vezérlete alatt a katolicizmus által a gályáig, a vérpadig üldöztek, Magyarország Ausztria karjaiba nem dőlt, s végképen az önkényuralom áldozatává nem lett.

Saját maga, saját felsőbbjei iránt is féltékeny volt, mihelyst a közsabadságnak, az önkormányzatnak bármely iránybani aláaknázása is észlelt, mert tudta, hogy ha az általunk vont phalanxot önmagunk gyengítjük, az ellenfél a hatalom, az általunk ütött résen nagyon könnyen benyomulhat.

A phalanx ilyen gyengítésének tartjuk mi, az országos zsinat alkotmányozó bizottságának, a lelkészválasztás szabályainak megállapítására vonatkozó előterjesztésének némely pontjait.

Már az, hogy a lelkészválasztási jogtól elúttatnak azon felekezeti tagok, kik az előző évi egyházi adójukat benem fizették, méltán szülhet mindenkiben visszatetszést. A józan ész s jogfoglalom szerint polgári jogától valakit csakis büncselekmény miatt lehet megfosztani, s a polgári jog élvezménytől megfosztás mint az elkövetett bűn büntetése hirdették ki, de a nem fizet-

tés még nem bűn, különösen akkor, midőn vagy on eltitkolás sem fordul elő, de hátha nem fizet és esetese fordulhat elő? Námár önhibánkon kívül büntetést szenvedni csakugyan nem keresztényi.

Sokkal fájóbb és sokkal sajnálgóbb sebet üt önkormányzatunkon a javaslat azon pontja, mely a lelkészválasztásra, illetőleg a lelkész kijelölésére vonatkozik, mely a candidatio által megfosztja a híveket a szabad választási jogtól, s mely az egyházmegyei gyűlésnek — ismételt nem választás esetében — lelkész kinevezhetőségével olyan jogot ad, mely nem jól, vagy a közérzet ellen használva, egyházak belbékéjét teheti sokszor nagyon hosszú időre semmivé. Es mi vezette a bizottságot, a hajdan erős phalanx megtörésére, önkormányzatunk megszorítására, s elébb utóbb megsemmisítésére? Csúpn az, hogy a lelkészeket, segédlelkészeket, a hitvány korteskedés bűnétől visszatartsák, tehát, hogy ne vétezhessen valaha egy pár ember, az önkormányzat helyett, törekszünk megörökíteni az önkényuralmat, hogy egy-két ember majd valaha bünt ne követhessen el, cliqueket jogosítunk fel a bűnök elkövetésére.

A nélkül, hogy önkormányzati jogunkat megingatnók, vagy a népszabad választási jogát megszorítsuk, van elég mód a netalan előfordulható korteskedésnek elejét venni. Nem a népet kell büntetni, hanem azokat, kik a népet aljas korteskedés céljával használják fel.

Mondják ki csak, hogy az olyan ember, ki a lelkészi állással össze nem férő, a nép erkölcsét rontó korteskedéssel a kar eklézsiához jutni, soha lelkész nem lehet, — és ezt nemcsak kimondják, hanem foganatba is veszik, nem lesz többé korteskedés, olyan legalább nem, mely a lelkészi tekintélyt, a lelkészt megillető tiszteletet aláássa, de így egyesek hibájáért büntetni az egyházak összességét, valóban nem keresztényi, s a hajdan erős phalanxon ütött rés, bizonyára hamarabb megfogja magát hosszalni.

— A külügyér még mindig nincs kinevezve. Nagyon valószínű azonban, hogy holnap már Kálnoky fog a külügyminiszteri székben ülni, aki nagy muszkarát levén, épen alkalmas oda.

— Az osztrák delegáció zárt ülését megtartotta. A „mi” delegációnk még ülészik, mert még nincs minden megszavazva.

— A képviselőház hétfőn ülést tart, s akkor ismét elnapolja üléseit egy darab időre.

— Dalmáciában a védtörvény közzétételében zavargás tört ki, mely nagyon komoly fordulatot vehet.

* Az első zsinat. A most üléselő zsinat alkalmából nem érdektelen tudni, hogy a legelső kalmista zsinat hazánkban Aradvármegyében tartott, Torony nevű mezővárosban, mely fektűt, hol ma Arad sz. kir. város egyik külvárosa, Peryáva terület el, tartatott pedig 1549-ben, Petrovics Péter temesvári várparancsnok védelme alatt és vendégszeretete folytán. Mert ő volt a házigazda Torony mezővárosban, mint saját birtokán. És most? Most 332 év múlva, a jelen református zsinaton, Arad, az egykori Zaránd, Temes, Krassó s Szörény-megyékéből nincs egyetlenegy ember se jelen, sem világi, sem egyházi egyén.

Protestáns irodalmi társulat.

A városunkban jelenleg üléselő ref. zsinat felvette tárgysorozatába az általános segélyalap, a domestica ügyét, s kétségkívül meg is fogja tenni e tárgyban a szükséges alapvető intézkedéseket.

Amily helyes és elmaradhatatlan dolog azonban inségben szülődő kisebb gyűléseink feloszlására elváltára valami általános, közérővel létrehozott intézményt teremteni meg, s amint ez egyedül a zsinat feladata: nem kevésbé égető szükség van arra, hogy ugyancsak a zsinat, egyházunk anyagi szükségéi mellett, annak szellemi szükségéit, hiányait is igyekezzék valami módon kipótolni, orvosolni.

Mert szellemi tekintetben talán még szegényebbek vagyunk, mint anyagilag, multunkat tekintve meg épen stílyedőben vagyunk.

Ne menjünk vissza a reformáció kezdetére, a XVI.-ik századig, amidőn csaknem kizárólag a protestantizmus művelte, sőt mondhatni monopolizálta a nemzeti tudományosságát és irodalmat s 12, a reformáció hatása következtében létrejött nyomda működött már a protestantizmus szolgálatában, mielőtt 1878-ban a nagy-szombati rom. katolikus nyomda felállított volna; — ne menjünk mondó idáig vissza, mert nagy lesz a keserűsége a mi lelkünknek, hanem csak a jelen század negyedik tizedéből idézzük fel emlénkünkbe működő magyar tudományos akadémiában a tulsuly a protestáns tudósoknál volt, ugyannyira, hogy ilyen — némi tekintetben tréfás ugyan, de azért nem minden alap nélküli — meghatározás kerengett az akadémiáról: „Academia est collegium reformatorum, quo lutherani ex gratia catholici ex misericordia accipiuntur.” s most hol állunk? A „Pesti Napló” jelenévi egyik száma egész cynizmussal hozott egy kimutatást, mely szerint az akadémia tagjai között van 26 rom. katolikus pap és 7 azaz hét protestáns (ágostai és helvétvallású) lelkész!

Mi valánk tehát egykoron a hazai tudományosság „szamádo könyvében a legelső szám, s most leghátul állunk, semmit sem jelentve.” Bizony, bizony, nem sok idő kell, hogy egészen ránk alkalmazhatók lesznek lánglektű Petőfink eme szavai.

Messze vezetne s nem is ide tartók e nagyon szomorú jelenség többrendbeli okainak kifejtése és előadása, elég az hozzá, hogy régen busítja és emésztli már az a protestantizmusért élő haló nagyoknak épen úgy, mint a legkicsinyebbeknek lelkét, s általánossá vált az óhaj, hogy e baj orvoslása végett a szétforgácsolt erők egyesítenek, a szunnyadozó tehetségek ébresszenek fel, vagyis állítsanak egy magyar protestáns irodalmi társulat.

Már 1859-ben megtette erre nézve az indítványt, „Erdősi János” című munkája végzavarában, megboldogult tudósunk, Révész Imre. Azt mondja ő ez alkalommal a többek közt „Jól tudom, hogy a magyar protestáns lelkészek leveleiben

ott állott hajdan s ott áll néha még most is a „tisztelletes tudós” „nagyiszteletli tudomány” nevezet, mint a magyar királyok címzetbe a jeruzsálemi királyság.” Végzi pedig sok tekintetben keserű fel-szólalását eképen: „De uraim! ha még most sem érezzük és látjuk, nemesebb teendőink roppant számát, melyeknek elvégzésére magunk vagyunk köteleztetve: ha nem látjuk hogy mit mivel előttük a külföld, s például a nálunk semmivel sem kedvezőbb helyzetű francia protestáns egyház, melynek kebelében az egyházi és iskolai élet minden ágával számos, tevékeny és istentől megáldott társulatok működnek: ha mondom mindezeket s az időnknek jeleit nem érezzük és nem látjuk; akkor maholnap eljő az idő, melyben szemünk fog kiégni a szegyeu miatt. Ebrresszen azért és vezéreljen benünket az Istennek lelke!”

E hatalmas szózat nem maradt épen kiáltó szó a pusztában, s alig négy év múlva már annyira érelődött az eszme, hogy miután a jelenleg is köztünk levő hazai protestantizmus irányában magának halhatatlan érdemeket szerzett lelkes főúr, B. Vay Miklós vette hatalmas kezébe a vezérszerepet, a tervezett társulat létre is jő, ha az akkori abszolút kormány minduntalan akadályokat nem gördít elé. Elkészültek ugyanis az alapszabályok, meg-tétettek az alapító és pártoló nyilatkozatok, és pedig oly mérvben, hogy magok az alapító tagok (73-en) 8100 forintnyi tőkét biztosítanak.*

Elaludt tehát a protestáns irodalmi társulat magasan lobogó lángja, elaludt pedig az abszolutizmus fagyos fuvalatára. Azóta többen igyekeztek e tekintetben valamit tenni, de gyenge szavuk már csakugyan nyomtalanul, viszhang nélkül enyészett el.

E mostani zsinat alkalmával azonban ismét szóba hozott ez igen fontos, élet-bevágó ügy, mind a protestáns lelkész-értekezleten, mind a „Zsinati tudósító” hasábjain. E lap 10 ik számában igen helyesen ki van mondva, hogy ha valaha volt, úgy most van a legkedvezőbb alkalom a prot. irodalmi társulat megalakítására, midőn az egyház kitűnőségei kevés kivétellel mind egytt vannak.

„Lesznek-e egy évtizedig valaha így egütt, lesznek-e egyáltalában valaha?...”

Valóban nem kevesebb mulasztást fognak elkövetni az irányadó férfiak, ha a zsinat alkalmából az irodalmi társulat létre nem hozzák, mintha a domesticát létesíteni elmulasztának.

De mely ut lenne legcélszerűbb a prot. irodalmi társulat létesítésére? Eszmecserék, konferenciák mit sem érnek már, ezekbe csak beljűk, eltemetjük az ügyet, de meg nincs is már rájuk szükség, hiszen ez eszme már régen megvan minden oldalról kellőleg vitatva, megvan érlelve. In medias res kell menni Uraim! a Fabius Cunctatorok mai világban már nemigen boldogulnak!

Korunknak egyik általános, némi tekintetben igen jó és hasznos elve az, hogy semmi tervbe vett nagyobb körü, országos intézmény, legyen az bár a legnemesebb, legmagasabbosabb célzatú, nem karolhatik addig fel, s így nem is léteztülhet, míg a szerepet nagytekitélyű ősmert nevű férfiak nem veszik kezökbe.

En azt hiszem, hogy ha — az illető irodalmi férfiak felkérésére — protestáns egyházunk érdemekben megöszült Nestora, a zsinat elnöke B. Vay Miklós kezébe veszi a prot. irodalmi társulat zászlóját, azt a zászlót, melyet már egyszer oly dicsőségesen lobogtatott — s mely mellől — fájdalom! — egyik legerősebb harcz-társa már kidőlt; — mondom, ha B. Vay Miklós ismét elfogadja ez ügyben a vezér szerepet: minden bizonyai fényes

* Lásd bővebben Szabó Jánosnak Révész Imre felett tartott emlék beszédét, a 39 lapon.

Egészen ártalmatlan, jobb és olcsóbb mint bármely keserű víz.

Gyengén oldó hatása. Mindenkor beteg használhatja.

A használati utasítás az alább jelzett gyógyszer-tárakban ingyen kapható, mely számos szakkör véleményét tartalmazza s a labdacsook hatásától s azok ártalmatlanságáról tanubizonyosságot tesznek.

labdacsoi kére- 50 szem 70 kr, és den valódi schweizeri ér schweizeri kereszt hard gyógyszer. svájci

mil és Vecsey Viktor (359.)

ljátok!

raktár a becsárnál is sok- ges beklüdeése vagy után- britania-ezüst-terítéket eszközök sehérségeért 25

az összes 51 drbnak mostani ára csak 6 ft 60 kr.

apul, az általam már ré- oltát igazoló néhány eser tészek s a nyitvárosság etben, ha az általam kül- visszarállalom. Minden ázatok. A ki tehát jó és orrérshoz forduljon:

Windmühlgasse 26. sz.

öntől egy garnitur brit- e; kérek tehát egy újabb

ztelettel engel Simon, lelkész.

11 garnitúrát vettem a tem. Sziveskedjék címem

ztelettel J. kereskedő.

Pálffy Daun Vilmos gróf. Adott polgári iskolai tan- bersből (Csehországban) erenzől stb. stb. 2296. s nagy dobozokban nalam pinél előbbi megrendel-

Mindenféle állami költény, vasúti rész- vények, közér-nevelésügyek vasárlása és elá- dása. — P. S. Készítjük ezennel az oddig ta- nusított bizalmat, és a midőn a sorozat leg- zetén részvevőre eszomet meghívjuk, továbbra is társakéntük lesz. pontos és gyors kiszol- gáltatás által megbízóink teljes megelégedé- sét kiérdemelnél. Fentiek.

eredményel meg lesz alakítva a protestáns irodalmi társulat; míg különben, ha a zsinat nyújtotta ritka s kedvező alkalmat elszalasztjuk, tartunk bár száz konferenciát, írjunk bár ezer, pirom desideriumokkal megrakott cikket, — céltől még talán távolabb leszünk mint valaha s „eljár az idő melyben szemünk fog kiégni a szégyen miatt.“

Ridivivus.

Debreczeni ref. zsinat.

Debreczen nov. 17.

Társelnökök: B. Vay Miklós, Nagy Péter.

Jegyzők: Tóth Sámuel, Baksay Sándor, Véghegyi Dezső.

Ülés kezdete délelőtt 10 órakor. A tegnapi gyűlés jegyzőkönyve felolvasatván, hitelesített.

Folytatott a tegnapi gyűlésen felbeszakított vita, lelkészválasztási szabályzat felett.

Teleky Péter: Előre is kinyilvánítja, hogy nem csatlakozik Beöthy Zsigmond által tegnap benyújtott indítványhoz. Ohajtáná már végre, hogy azon végzetlen sok bajnak, melyek a lelkészválasztások alkalmával felmerülnek, eleje vétenék; s ezt ezáltal látja elérhetőnek, ha a zsinat most alkalmas, a választást némileg korlátozó szabályokat alkotna; ezek nélfogva — az égető kérdést sürgősen megoldani ohajtán — elfogadja a javaslatot tárgyalás alapjául.

Beöthy Zsigmond, tapasztalva azt, hogy az általa benyújtott indítvány a kedélyeket egyik másik oldalán nem várt módon feligazgatta a mit indítványával ő egyáltalában elérni nem ohajtott, annál fogva, tekintve azt, hogy a tárgy kelő képen előkészítve nem is volt, indítványozza, illetőleg indítványát olyképen módosítja, hogy a lelkészválasztási szabályzat tétessék át a conventhez, miszerint ha szükségét látja, az egyházkerület meghallgatásával, készítsen egy teljesen új a czelnak talán megfelelő választási szabályzatot, mely a felzavart kedélyeket is megnyugtassa, s ezen szabályzatot, még a három éven belül összehendő zsinat elé terjessze.

Makái Dániel pártolja Beöthy Zsigmond módosított indítványát. Teleki Péter beszédre megjegyzi, hogy a lelkészválasztásnál nem ohajtja azt a drakói szigort alkalmazni, min: minót Teleki akar.

Szász Domokos, szintén Beöthy Zsigmond indítványához csatlakozik.

Tóth Sámuel: A lelkészválasztási szabályok úgy jöttek létre, hogy az egyházkerület erre vonatkozólag véleményüket beterjesztették. Ezen vélemények összesítésére, illetve egy lelkész választási szabályzat kidolgozására a zsinat bizottságot küldött ki, mely munkáját be is terjesztette ide. Igen különös lenne most már, ha a zsinat épen az általa küldött bizottságnak munkáját még csak tárgyalás alapjául sem fogadná el.

Ujfaluzy Miklós szavazás által látja eldönthetőnek a kérdést, mely már arra teljesen meg van érve. Ugy véli, hogy az elodázás által csak üszköt fogunk dobni a nép közé, mitől pedig az isten örizzen.

A „DEBRECZENI“ TÁRCZÁJA.

EGY CSEPP VIZ.

(BESZÉLYFÜZÉR.)

Irta: Északi Károly.

11.

„Ért is az a gyermek a szerencsétlen eseményekhez?!“ válaszolá a mama. „Örökké fesseleg, — nagyon is élénk, — alig bírja bevárni, hogy megérkezzünk...“

Matild, mint akit tetten kapnak, fülleg elpirult, — de a sötétség jó fátol, a pirulásnál még többet is elakar. Helyette anyja replikázott:

„Természetes, mert téged félt, — alig várhatja, hogy szárazban, felmelegedve, jó tanyán tudjon tégedet...“

„Ha tudná, hogy ma az ő hozománya dül romba, majd jobban busulna — mormogta tovább az öreg.“

„Töri is ő a fejét a hozományon? Örül, hogy több bajunk nem esett...“

„Hát több baj kell még?! — dörmögte szörnyűkődve az öreg, akinek csakugyan életében sem külön, sem mind együtt véve ekkora baja még nem volt soha. — Lehet nagyobb baj, mint amely teljesen idegenekhez kényszeríti az embert?!...“

Hegedűs László pártolja Beöthy Zsigmond indítványát; szeretné megmenteni a zsinatot attól, hogy itt e fontos kérdésben a szavazatok sulya döntene. A nép különben is annyira barátja már a szabad választásnak, hogy itt egy ellenkező szabályzatnak alkotása mindenesetre rossz vért szűlne.

Vályi János ellenkező nézetben van. Azáltal, hogy a szönyegen levő kérdést a conventhez tesszük át, azt mondjuk, hogy mi törvényt alkotni nem vagyunk képesek a convent nélkül, mit fog mondani az utókor? Praecedens szolgáltságunk a jövőre, hogy a zsinat önállólag nem tud gondolkozni. Ő tárgyalni ohajtja a lelkészválasztási szabályzatot.

Lukó Géza, Szabó János szintén Beöthy indítványához csatlakoznak.

Révész Bálint: Akkor midőn a zsinat bizottságot küldött ki a lelkészválasztási szabályzat kidolgozására, senki nem szólt fel a tekintetben, hogy a szabályok készítése felesleges, hanem hogy az a conventre bizassék. Most midőn már a szabályzat készen van, most ohajtják már áttenni a conventhez a halasztást különben nem tűrő kérdést. Allittatik, hogy az éles ellentétek csak úgy lesznek eloszthatók; tagadja ezt, az éles ellentétek akkor is meglesznek. A lelkészválasztásoknál oly visszaélések történnek, a min mulhatlanul segíteni kell. Noha maga is akarja, hogy a nép beleavatkozzék a lelkész választásának ügyébe, azonban nem szeretné, hogy a lelkész korteskedésekre lealjasodjék. Kéri a zsinatot, hogy a javaslat tárgyalásába becsatkozzék.

Papp Károly a korlátozott lelkészválasztásnak barátja, mert hol a szabad választás van behozva, ott a nép kedélye fel van zaklatva. De mert a hosszú vitából azt látja, hogy az ügy csakugyan nincs kellőleg előkészítve, annál fogva csatlakozik Beöthy indítványához.

Lengyel Imre hosszabb előadásában azok nézetéhez csatlakozik, kik a lelkészválasztási szabályzatot most kívánják tárgyalatni. Balogh Ferenc szintén.

Dobos János: Beöthy Zsigmond indítványát el nem fogadhatván, engedje meg a mélyen tisztelt zsinat, hogy igazolásomra egy folyamodványt olvashassak fel, épen innen a zsinatból indulót. A folyamodvány így lönne:

„Méltóságos Convent!
Jegyző (közbeszó) talán zsinat...“

Dobos János: ...nem, convent.

(Nagy derűtlenség.) Méltóságos convent! Mi Debreczenben egybegyűltünk, tanácskoztunk, zsinatolunk egyházunk életkérdései felett, de megvalljuk eligazodni nem tudunk, talán azért, hogy a nagymélt. convent minket, a zsinatot, kellőleg meg nem eszelt. Ezért mi, mint legfelsőbb egyházi törvényhozó testület, ezt a fontos kérdést fellebbezzük lefelé, a nagyméltóságú conventhez.“ (Hosszas derűtlenség.)

Felette sajátságosnak tartja csakugyan a hosszadalmas vitát, hogy afelett től a zsinat napokig tartó vitákat, vajjon belemenjen-e egy fontos ügy tárgyalásába, melyre kizárólag illetékes. A baj még elnyomható, ne várjuk tehát, hogy a földszintről a tűz a ház tetejébe is bekapaszkodjék. Kéri tárgyalatását a szabályzatnak.

Matild erre azt gondolta: „hála isten.“ — Az öreg pedig bizonyára folytatta volna zsemléseit, ha a kocsi e perczben meg nem áll és Ernő annak ajtaját ki nem tárja.

Frigyesné szolgálja véletlenül, épen akkor nyitotta fel a kaput, — ezért csengetni és várni sem kellett, sőt véletlenül, szokása ellenére, a háziasszony is ébren volt, mert, mint a komorna elmondta, csak egy óranegyed előtt érkezett haza Pestről, hol beteg nagynénjét ápolta, — előbb theázik, s csak azután fog lefeküdni.

„Lator özvegyeske lehet“, — gondolta az öreg és kíváncsi volt őt látni, — „ki éjjel után tér haza véletlenül, s még azután theázik és még azután megy ágyba!“

Az özvegy véletlenül az előszobában volt, — véletlenül az érkezők zaját meghallotta és a lépcsőházig elébök ment; — az érkezők nyájas, szives, előzékeny fogadtatásban részesültek.

Az öreget Ernő fesztelen s ügyes társalgása lepte meg, — fellépése a háziasszony fogadásának megfelelő és ahhoz méltó volt. — Mig Ernő a szives háziasszonynak szülei és nővérét bemutatta, azalatt az öreg a szokásos szólások közt fia „otthonosságát“ bámulta a teljesen „idegen helyen“. De volt, amit még jobban megámulat. S ez nem volt egyéb, mint maga a háziasszony.

Részvették még a vitában Pápai Imre, Csáder Károly, Benkő Károly, Antal Gábor, László József, Gaál Imre.

Végül Beöthy Zsigmond, az indítványozót megillető zárszóval él, mire Nagy Péter a kivánt névszerinti szavazást elrendeli, melynek eredménye lett, hogy a beterjesztett lelkészválasztási szabályzat 58 szóval 31 szó ellenében a tárgyalás alapjául elfogadtattott. Erre Elnök az ülést délután félhárom óra-
kor berekeszti.

November 18-iki ülés.

Társelnökök: Br. Vay Miklós, Nagy Péter.

Jegyzők: Dr. Szász Béla, Ritoók Zsigmond, Véghegyi Dezső.

Ülés kezdete délelőtt 10 órakor.

A tegnapi gyűlés jegyzőkönyve felolvasatván, hitelesített.

Jegyző jelenti, hogy Szilády János ereditacionálisát bemutatván, igazoltattott.

Jegyző jelenti, hogy a kérvényi bizottság munkálatait befejezte, jegyzőkönyvét beterjeszti, kérvén azt tárgyalásra kitűzteni.

Következett a „magyar országos reformált egyházi közalap“ beterjesztett törvényjavaslat tárgyalása.

Az 1-ső szakasz változatlanul elfogadtatik.

A 2-ik szakaszról Kun Bertalan a segélyalap hatályát, a tanítókra is kiterjesztetni ohajtja.

Lónyai Menyhért gr. azon észrevételt teszi, hogy a tanítók iránti gondoskodás egyik főgondjai közé tartozik ugyan az egyháznak, de nem tartja tanácsosnak azt e törvényjavaslatba bevenni. Legelőször az első égető szükségnek feleljünk meg. A tanítás fontos érdeke egyházunknak, de egyszersmind államérdek is. Maradjunk meg a javaslat keretében. (Helyeslés.)

A 2. §. ennélfogva elfogadtatik.

A 3-ik szakasz szintén változatlanul fogadtatik el.

A 4-ik szakaszról Lónyai Menyhért következő módosítványt nyújt be:

„4. §. Ezen közalaphoz minden családfő köteles vagyoni és kereseti viszonyaihoz képest bizonyos évi járulékot fizetni, mely legalább is megfelelő legyen azon érték egy ezredrészenek, melyet a család évi fenntartására igényel.“

A módosítvány elfogadtattott.

Gr. Lónyai Menyhért. Minthogy az alapev ekkép megállapított, önként következőleg az 5-ik szakasznak így kell hangzani, mire néve a következő módosítványt nyújtja be:

„5. §. Az évi járulék megállapítása történik osztályba sorozás által, meg pedig akként, hogy minden családfő abba az osztályba sorozza magát, mely a 4-ik szakaszban megállapított aránynak megfelelő.“

A módosítvány elfogadtattott.

A 6-ik szakasz szöveg szerint fogadtattott el.

A 7-ik szakasznak első kikezdése változatlanul meghagyatván,

Gr. Lónyai Menyhért 8-§-sul egy új pont beigatására tesz módosítványt, mely így hangzik:

Arnold bácsi az özvegyről, ki éjjel után tér haza és csak azután theázik, képet alkotott magának. — A fővárosi életet ismerte, — ftketeruhás, hajlott koru hölgyet, hajzatából lecsüngő fatyolal, arczan nem természetes féhérséggel és pirral képzelt találni. És mit talalt? — Kezdeben azt vélte, hogy a ház kisasszonya fogadja őket, — de csakhamar kiderült, hogy az csakugyan a ház asszonya. — Fialat, tüde, viritó szépségű alak, — egyszerű, izéless pongyolában, — lényéből a kacérságnak még árnyalata is hiányzik, — szíve mászó kép, melyet vének, fiatalnak egyaránt jól esik szemlélni.

A formáságon hamar átvesze, a háziasszony vendégeit lakrészeibe vezette. A két nőt a salonban helyezte el, — ezután egy uri hálószoba következett, azt az öregnek adta át. „Fitesvérem szobája, — ő jelenleg távol van, s egyelőre nem tér haza.“ — Az ágy felkészítve, s egy öltözet uri fehéremű és pongyolaöltözet papucsokkal együtt készen állott.

„Az árnymenekültek rendezerint átváz szoktak beérkezni, — első, hogy szaraz ruhát váltsanak.“ — Nyájasan un-szóla a bácsit az öltözésre, s hogy aztán nyomban bujjék az ágyba. — A bácsit magára hagyták. — A nőkre került a sor, — ezeknek lábbeliek voltak átáza. Pár percz alatt a szükséges cikkek kés-

8. §. A családfőnek jogában áll évi járulékát egyszersmindkorra megváltani, — mi akkép történik, hogy az osztály szerinti évi járulékanak huszorosát készpénzben a közalaphoz befizeti. Az ekkép befizetett összegek tőkésítendők, s az alap csak e tőkéknek kamatját fordíthatja évi kiadásának fedezésére. A magát három évi járulék fizetésétől megváltott családfő sem maga, sem első egyenes utódja a közalaphoz járulásra többé meg nem kereshető.“

A módosítvány elfogadtattott.

A 7-ik szakasz 2-ik kikezdéséből lesz eszerint a 9-ik szakasz.

Gr. Lónyai Menyhért: A 7-ik szakasz 2-ik kikezdéséből a javaslat szerinti 9-ik §-usnak első és következő kikezdései nem a közalap tőkésítés gyanúsítására szolgálhatnak, hanem a kitűzött czélok megvalósítására. Erre néve módosításom ez: e helyett „a fentebbi állandó évenkénti hozzájáruláson kívül“ — az jönne be a §-ba: „a 8-ik §-ban említett tőkén kívül“ — a többi marad.

A módosítvány elfogadtattott.

A 9-ik szakasz C.) pontjához megkövetkező módosítást terjeszti elő gr. Lónyai Menyhért:

„A br. Baldácsi alapítványnak a fenemlített czélokra folyóva teendő évi járuléka.“ — a 2-ik §. ugyanis előszámlálja mindazon feladatokat, melyekre ezen alapot fordítani kell.

Gr. Lónyai Menyhértnek ezen módosítványa is elfogadtatván, a magyarországi ref. egyházi közalapról beterjesztett javaslat törvényül elfogadtattott.

Valóban a zsinatnak ez volt a legmagasabbosabb ülése. Ez ünnepélyes perczben állott fel

Révész Bálint, ki gr. Lónyai Menyhértnek, ki az egész javaslatnak mondhatni megteremtője volt, jegyzőkönyvileg köszönetet szavazni indítványoz. Az indítvány elfogadtattott.

Ragályi Nándor: Hallottam sok szónoklatot, de azt hiszem tettel kell előjárni. Én a közalaphoz ezennel ezer forinttal járulok. (Hosszas tartó eljenzés.)

Ballagi Mór: Örömmel nem tudok másként kifejezést adni, mint úgy, ha az előttem szóló példáját követve, én ezennel a közalaphoz a második ezer forinttal járulok. (Hosszas eljenzés.)

László József: E magasabb pillanatban nem tehetek mást, mint hogy a közalaphoz én a harmadik ezer forinttal járulok. (Szűnni nem akaró eljenzés.)

Makái Dániel: Szálljunk le az alsóbb régekba. Mint családos ember, én egyszáz forintot ajánlok a közalaphoz. (Eljenzés.)

Fejes István a lelkészi kar nevében mond köszönetet a zsinatnak hogy a rég ohajtra várt ref. egyházi demotitacat megalkotta. Utána

Dobos János: Nagyméltóságú zsinat!

Korra és vénségre tekintve, tudomással csak egy van korosabb nálam, a mi igen tisztelt elnökünk. (Eljenzés.)

A tiszteletre méltó lelkészi karban, én vagyok a legöregebb, a legidősebb. Engedjék meg nekem, hogy én is érezem ennek a momentumnak, ennek a történetnek nagyságát, fenségét és dicsősé-

ségben álltak, — s alig egy negyedóra múlva az egész menekő család szarazba átoitözve, az enyhe, jótékony átmelegedés kellemes hatását kezdte élvezni.

A bácsinak átöltözött közt volt még más bámulni valója is; — hogy minden kályhában véletlenül pattog a tűz, — hogy a két hölgy számára is a pamlagokon rögtönözve készen volt az ágy, — hogy midőn átöltözve előjött — no bizony, . . . majd ő buvik az ágyba, mindjárt — mikor háziasszonyát még igazán nem is látta, tehát midőn átöltözve előjött, háziasszonyát és leányát egymást atkarolva találta, sőt már tegeztek is egymást és egyszerűen Etelkanak és Matildnak szólították. — Ez már mégis heveny barát-ság így első találkozására, — gondolta magában — de nem csoda, mert az az özvegy nemcsak szép de kedves, szeretetre-méltó hölgy is, kit, az igazat megvallva, maga is hajlandó volna megölelni. — Mikor a gazdanő őket, jobban felmelegedni, egy kis theára, a ebédlőbe átvezette, ott nemcsak gözölgő theát, de éteket is, oly mértékben látott felrakva, hogy az bizony hívott vendégek számára is elég lett volna.

(Folyt. köv.)

saládfőnek jogában állt...
mindenkorra megváltani,
örtenik, hogy az osztály-
énekának huszorosát kész-
apba befizeti. Az ekkép-
k tőkésítendő, s az alap-
kamáját fordíthatja évi
szására. A magát három
sétől megváltott család-
első egyenes utódja a
sra többé meg nem ke-

ány elfogadtattott.
szasz 2-ik kikezdéséből lesz
zakasz.
ai Meyhér: A 7-ik sza-
tölleg a javaslat szerinti
és következő kikezdé-
p tőkésének gyarapítá-
hanem a kitűzött célok-
ára. Erre nézve módosi-
tett „a fentebbi állandó s
járuláson kívül” — az
a 8-ik §-ban említett
a többi marad.
ány elfogadtattott.
szasz C.) pontjához még
fítást terjeszti elő gr. Ló-

ldácsi alapítványának a
ara folyóva teendő évi
2-ik §. ugyanis előzám-
eladatokat, melyekre ezen
kell.

Menyhértnek ezen módo-
gatván, a magyarorszá-
közalapról betervezett
elfogadtattott.
szinatnak ez volt a leg-
ese. Ez unnepeles percz-

Bálint, ki gr. Lónyai
az egész javaslatnak
remtője volt, jegyzőköny-
szavazni indítványoz. Az
tatott.

Nándor: Hallottam sok
zt hiszem tettel kell elől-
laphoz ezennel ezer fo-
Hosszan tartó eljenzés.)
Mór: Örömmel nem
ifejezést adni, mint ugy,
őlo példáját követve, en
pokhoz a második ezer
(Hosszas eljenzés.)

özsef: E magasztos pilla-
tek mást, mint hogy a
harmadik ezer forinttal
nem akaró eljenzés.)
aniel: Szálljunk le az
Mint családos ember, en
jánlok a közalpra. (El-

ván a lelkészi kar nevé-
önetet a zsinatnak hogy
ri ref. egyházi demos-
Utana

anos:
tóságu zsinat!
ésnégre tekintve, tudomá-
y van korosabb nálam, a
elnökünk. (Eljenzés.)
re méltó lelkészi karban,
gőregebb, a legidősebb.
ekem, hogy én is érez-
mentumnak, ennek a tör-
gát, fenségét és dicsősé-

s alig egy negyedóra
menekvő család szarazba
ne, jótékony átmelegedés
kezdte élvezni.

átöltözött közt volt még
hoja is; — hogy minden
lenül pattog a tűz, —
y számára is a pamlagó-
közösen volt az ágy, —
tözve előjött — no bi-
buvik az ágyba, mind-
aziasszonyát még igazán
hát midőn átöltözve előjött,
leányát egymást átkarolva
tegeztek is egymást és
ának és Matildnak szólí-
ar mégis hevenye barát-
alkozásra, — gondolta ma-
m csoda, mert az az ő-
zép de kedves, szeretetre-
kít, az igazat megvallva,
b volna megölelni. — Mi-
ket, jobban felmelegedni,
a ebédlebe átvetteket, ott
a théat, de étket is,
látott felrakva, hogy az
ndégek számára is elég

Polvt. kőv.)

gét; engedjék meg nekem, hogy én mint
legőregebb a jelenlevők között, a papság,
az egyház nevében bemutassam azon örö-
met, a mit keblem érez, de szám kimon-
dani nem képes.

Nagyméltóságu zsinat! Itt e terem
ben, itt e templomban hadd mondjam el
és hadd fejezzem ki, a mit másképp kö-
nyeim fejeznének ki, hadd mondjam el
az öreg Simeonnal, minekutána nem sok
van a mit még megérek e földön, de
mégis minekutána megértem e napot, mi-
nekutána meglátták szemeim ezen dolgot,
hadd mondjam el mostan: „Uram bocsásd
el a te szolgádat békével!” (Lelkes él-
jenzés.)

Kiss Áron a zsinat meghatottsága
közepett szintén köszönetet mond a do-
mestica megalkotásáért, s a zsinatnak
meghatottsága közepette, könnyes szemek-
kel arra kéri az elnököt, hogy az ülést
most, ez ihletett perczben oszlassa fel.
(Helyeslés.)

Elnök az ülést erre déli 12 órakor
berekasztli.

A holnapi istentisztelet.

Alólírott mint nagy becskeréki lel-
kipásztor az itteni felsőbbeségtől engedélyt
nyerve arra, hogy az idegen hitfelekeze-
tek és nemzetiségek közt élő, csupán
320 lelket számláló nagy becskeréki ma-
gyar egyháznak templom, paplak és is-
kola építésére házanként való gyűjtést
rendezzen; ennek következtében a követ-
kezőkről óhajta tudósítani e város lelkes
lakosait.

1-ször, e hó 20-án vasárnap d. e. 9
órákor a „kis templomban” d. u. 2 ó-
rákor pedig a „nagy templomban” predikál
egyháza érdekében.

2-szor, e hó 21-én hétfőn s az azt
követő napokon személyesen fog megke-
resni csaknem minden házat, hogy átve-
gye s megköszönje azon nemes adomá-
nyokat, mit e város lelkes lakosai önként
tisztá szívűből, valódi vallásosságát s ha-
zásiagságtól áthatottan indítatnak letenni e
vallásilag és nemzetiségileg egyaránt nagy
fontosságú egyház felépítésére.

3-szor a kegyes adományok birtapi-
lag nyugtáztatni fognak.

Lelkes lakosok: buzgó ösők, buzgó
ivadéki s nemes elődök, nemes utódai ad-
jakot azt a mit adhattok, adjatok legalább
egy jó szót a hozzátok betérő lelkipász-
tornak, hogy ez által is erősödjék s buz-
dittassék e terhes, de felelté igen győ-
nyűrűsleges s nemzetünkre áldást hozó
munka végzésében.

Szalay József
nagy becskeréki lelkipásztor.

A fentebbi tudósításhoz alig van mit
hozzá adni.

Ott a ráczok egyik fő fészkeben, hol
önvédelmi harcunk alatt elleneséges csap-
atok szerveztettek ellentünk, hol 1848/9 be-
elgondolkozva hajtotta fejét a magyarhon-
véd nyugodalomra, hogy alvása közben,
házi gazdája vajjon nem küldi-e az örökös
házába, most egy maroknyi 320 lelket
számláló magyar csoportosult, hogy erős
állást foglalva, építendő templomában
az igaz hitet terjessze, s építendő iskolá-
jában a magyar nyelvnek, a magyar nem-
zetiségnek mentül tágabb határban érvényt,
előmerést szerezzen.

Ámde, ily maroknyi nép nem lehet
elég erős arra, hogy erkölcsi és anyagi
támogatás nélkül nemes missiójának ké-
pes legyen megfelelni, a magyar nemzet
összeségének kötelessége őket nehéz, de
hazaifias munkájukban gyamolítani.

A maroknyi nép ihletett lelkipász-
tora jön, nem kimélve semminemű fárado-
ságot, hogy Debreczen magyar lakosságá-
nak segítségét igénybe vegye.

Debreczen város magyar lakossága,
midőn vallása, és nemzetisége biztosításá-
ról és terjesztéséről volt a szó, első volt
mindég az áldozatok hozatalában, s meg-
vagyunk győződve, hogy nem akad ember,
nem akad család Debreczenben, hogy a
nála megjelenő hit magyar lelkipász-
tort fűres kézzel bocsássa ki házi tűzhe-
lyéről.

UJDONSÁGOK.

* A „táblai” verseny megint tel-
jes erővel kitör. Mi ugyan nem hisszük,
de írják, hogy a kir. táblákat most már
szét akarják osztani. A szétosztásnál bir
szerint Debreczen is szóbajön.
* A helybeli „nőtlen urak” s a
cs. kir. hadsereg és a m. kir. honvédség
itt állomásozó nőtlen tisztjei által f. évi

nov. 25, azaz pénteken a „Korona” című
vendéglő termében társas-estély
rendeztetik. Kezdeté 8 órákor. Tisztelet-
tel a rendezőség.

* Színházi műsor. Vasárnap Té-
kozló látványos színmű 3 szakaszban. Hétfő
Két pisztoly népszínmű 3 felv. Kedd „Her-
czegasszony” operette Halmainé jutalmára.
Szerda „Fernande” színmű Sardoutól. Csüt-
örtök „Az új háziur” böhözát öt emelet-
ben, Péntek színet. Szombat „Giroflé-Gi-
rofla” operette. Vasárnap „Gazduram fele-
sége” népszínmű először Kerezag Vilmostól.

* A főiskola igazgatóságától a
tápitézett részére eszközölt gyűjtés ered-
ményéről kimutatást vettünk, melyet saj-
nálattunkra ma nem közölhetünk. Mint a
kimutatásból látjuk, az adakozások a múlt
évekhez képest örvendetes emelkedést
mutatnak.

* Omnibuson Sopronba. Egy jám-
bor civis Sopronba akarván utazni, jegyet
váltott. Fejérrárott kiszáll, mert a con-
dukter megmondta, hogy másik vonatra
keil áttulnie. A mi emberünk megy a tö-
meg után s hallja, hogy ott künn ugyan-
csak kiabálják ám: „tessék beülni!” te-
hát kapja magát és beül egy omnibusba.
Az omnibus megállt a „Magyar Király”
előtt, de a mi utasunk nem akart kiszál-
lani, hanem indignatióval elővette a je-
gyét s megmutatta, hogy ő Sopronig
utazik.

* A zsinati képviselő közül né-
hányan már hazautaztak, — és helyettük
a pottagok beérkeztek. Így Vizsolyi Gusztáv
a tolnai egyházmegyéből választott
rendes képviselő megérkezett. Pap Lajos
pótképviselő hazautazott. — Sipos Pál
peti esperes hazautazott, helyette bejött:
Szilágyi Benő; — Kármán Pál hazautaz-
zott, helyette megjött: Szilády János al-
sóbaranyai képviselő.

* Halmayné kedden tartandó ju-
talomjátékát szívesen ajánljuk a közön-
ség figyelmébe. Halmayné kitűnő énekesnő
s sok élvezetes estét köszönhet neki a
közönség, mely, hiszük, kedvence ju-
talomjátéka alkalmával meg fogja tölteni
a színházat.

* Új politikai lap fog megindulni
Nagyváradon újvéltől kezdve. A lap a füg-
getlenségi párt közlönye lesz.

* Erős télre van kilátás. A csilla-
gászok legalább ilyet jövendőnek. Ezzel
azonban még nincs szoros okozati összefü-
ggésben a beteljesedés. Sokkal határo-
zottabb érvénytel a természet újmutatá-
sai. Ezek pedig kétségkívül odairányul-
nak, hogy a jövő tél szigorú és hosszú is
lesz. Az egerek már eleve megéreztek a
bekövetkező sanyaru időket, amennyiben
a lakott helyekre kezdenek menekülni.
Tanyai épületek és falusi házak egyaránt
el vannak általuk lepve. Különösen a Sár-
rét és Ermellék egyes községeiben nagy
a panasz e kártékony állatok ellen.

* Közbejött akadály miatt a hir-
detett Dengremont féle hangverseny elma-
rad. A kiváltott jegyek ifj. Csáthy Károly
urnái visszaváztatnak.

* Gyilkosság. Kerezag levelezőnk
írja: folyó hó 16-án éjjel Tisza Sz Imrén
a 75 éves aggyastán zsidópatot nejével
együtt meggyilkolták. A vizsgálatot a
kerezag ügyészség megindította.

* Azt hitte, hogy az övé. Egy
szegény asszony tegnap új lakásba hur-
czolkodott. Zónai András csavargó legény
megtudta, hogy egy kis segítségére lenne
szüksége az asszonynak, beállított hát
hozzá és pár garasért följajánlotta „műkö-
dését.” A jó asszony fölfogadta a legényt
és mindjárt nyakába is akasztott egy
nagy csomó podgyaszt, hogy azt az új la-
kásra vigye. El is vitte Zónai András a
szegény asszony holmiját úgy, hogy visz-
sza se került többet vele. Az asszony
végre megsokaivalva a várakozást, bejelenté
az esetet. A tettes kére is került. Arra
a kérdésre, hogy mért vitte el más hol-
miját, azt az együgyű teletet adta, hogy
mert azt hitte, hogy az övé.

* Lútték. Egy panaszos kérvény-
ből idézzük a következő sorokat: „Ke-
gyelmes ur! A magyar sokszor kiált:
„meghalt Mátyás király, oda az igazság.”
de én mint m. kir. tisztviselő írok „él
Tisza Kálmán, lesz igazságom.” — De
már ez a mondas csakugyan megérdemli
az „igazságot.”

* Az árva ház részére. Ujabbán
ajándékoztak; Vértessy Lajos ur 1 köböl
igen szép tiszta búzát, Jablonczai Kál-
mánné urnó 1 zsák burgonyát, Fo-
gadják az árkv nevében legáltalább kö-
szönetem Kacsokovicsné.

* A bor ára ismét kezd vissza-
felé esni. Azt halljuk, hogy a minőség
nem felt meg a várakozásnak. Tudomá-
sunk szerint nem minden szőlősgazda ho-
rára mondható ez, mert termett ám néhol

az idén is jó bor. Az árak állítólagos
visszaesésének oka talán inkább abban
keresendő, hogy egyes pincezők, nemesak
városunkban, hanem az ország minden
vidéken telve vannak még tavalyi, har-
madévi, eladásra várakozó borokkal. Bor-
kereskedőink sem adhattak még tul az
általuk időnkint összevásárolt mennyiségen
tehát ők sem köthetnek vásárt, már pe-
dig nem annyira a vendégszók, mint
inkább ők azok, a kik a bor vásárlásra
és a bor árára nézve időnként az impul-
sust megadják.

* Borzasztó eredmény. A nép-
színház által kitűzött 100 aranyos pálya-
díjra a határidő utolsó napján érkezett
csak temérdek népszínmű. A zárlatig nem
kevesebb mint 121 népszínművet küldtek
be hazánk írói. Képzhetők, hány ujczim
és hány rossz darab akad majd ezek kö-
zött.

* A budai szinkörért Bogdy pé-
csi szinigazgató pályázott. Még bért is
ígért érte fizetni.

* Sarah Bernhardt vendégszerep-
lése 16 ezer frt jövedelmet hozott Evva
urnak, a népszínház igazgatójának.

* A nihilisták Oroszországban erő-
sen mozognak megint, s a katonaság közt
láztó proklamációkat osztogatnak.

* Ajánlkozás. Egy okleves jegyző,
ki a jegyzői teendőiben teljesen jártas,
ajánlkozik nagyobb helyre, segédjegyzőül.
— Bővebb értesítés nyerhető szerkesz-
tőségünkben.

* Csiky Gergely kilépett a papi-
rendből, mi az illető körökben nagy fel-
tűnést kelt.

* Pánczél Gábor rablőgyilkos előtt
tegnap hirdették ki a fővárosban, hogy
kötél általi halálra ítéltetett, Pánczél fel-
lebbezett.

* Új népszínmű fog adadni szinpa-
dunkon a jövő vasárnap: a „Gazduram
felesége” Kerezag Vilmos darabja,
mely az aradi pályázaton dícséretet nyert,
s több helyütt meglehetősen sikerrel adatott
már. Kíváncsian várjuk e helyi termék
előadását.

* Torzszülött. Szamosujvárt a na-
pokban, egy igen érdekes torzszülöttet
szerzett meg Kovrig Simon városi orvos.
A halva született gyermek, a szó teljes
értelmében, ugynevezett Janus fővel bir.
A rendes homlok közepének megfelelőleg
kezdődik a két tökéletesen kifejlett arcz.
Négy szem, két szája és két orral. A nyak-
szirtesonton végződő arcok végén egy-
egy fél fül van kinőve, míg ez elől levő
összeferdásnál egy-egy — de még fej-
letlen — füldudor látható. A torz jól van
kifejlődve.

* ROVID HIREK. — Hamis szá-
zassal fizetett Miskolczon egy fiatal em-
ber, de elcsípték. — Ugyanott czirkusz
szándékozik a főkapitány engedélye foly-
tani letelepedni. A színészek pedig élje-
nek, ha tudnak. — Furcsa állapot. Nagy-
Kikindán irtozatos sár van, annyira, hogy
a város doboását kocsiara kell ültetni, ha
valami hirdetni való van. — A szerb sors-
jegyek huzása alkalmából Miskolczon két
egyen, Szegeden pedig egy kisaszony nyert
nagyobb összeget.

Színház.

(T. L.) Csütörtökön, nov. 17-ikén ada-
tott: A proletárok, vigj. 4 felv. Írta:
Csiky Gergely.

Szedervary Kamillát Krecsányi Sa-
rolta kedvelt operette-primadonnának sze-
mélyesíté, sok routinnal, de kevés hatás-
sal. Szerepének drámai részleteit csak
alig alig sikerült kellően érvényre emel-
nie. A pucoszás utáni jelenetben — mely-
ből pedig határozottan sokat vártunk —
sem volt képes feledtetni e szerep mult
évi személyesítőjét.

Kissné (Irén) helylyel-helylyel igen
hatásosan alakított, figyelmzettetjük azon-
ban, hogy a kezeknek két oldalon való
merek lecsúgtatása nála nagyon gyakori s
egy általában nem kifejező, még akkor
sem, ha avval a feltétlen engedelmissé-
get akarja kifejezni is.

Halmay (Zátonyi B.) szerepében ke-
véssé emelte ki a szarkasztikus vonáso-
kat, mi miatt alakítása kissé egyhangu
volt; Latabár e szerepben éppen e voná-
sok kiemelése mellett tette azt igen él-
vezhetővé. Különbön Halmainak kiváló
szereptudása ma is mintául szolgálhatott
színészeinknek.

Fenyérinek (Klimoozi) pár szó sze-
repe volt abban is akadozott.

Németh (Timot Pál) amennyiben Ti-
motból inkább együtt mint bamba ala-
kott csinált, e szerep tavalyi személyesítő-
jének sokal előnyösebben mutatta azt be.
Telt ház.

Irodalmi és művészeti hírek.

+ A „Magyar Dal-Album” III-ik
kötetének 1-85 füzete megjelent a követ-
kező tartalommal: 1. A. a. a. Eljen a
nagy csutora. 2. A baboti mester leánya.
3. Ablakom rostélyán. 4. A bundának
nincs gallérja. 5. Adj egy csókot rózsám.
6. Adsa rózsám a kezedet. 7. A faluban
csak az járja. 8. A gondtűz csárdában.
9. A házasság rendesen. 10. Ahol kore-
mát látok. 11. A kanyargó Tisza mentén.
12. A kis lány virágzál. 14. A kis leány
kertjébe. 14. Akkor szép a kis lány. 15.
Akkor veszek el galambom. 16. A leány
a huszonhetet. 17. Amerre én járok. 18.
Amióta megláttalak. 19. Amott megyen
egy kis lány. 20. Annak a kis lányának.
— Ezen havi füzetekben megjelenő vála-
latot annnyival inkább is ajánljuk minden
magyar zenekedvelőnek és zongorázónak,
mert ez jelenleg az egyedüli folyamatosan
levő egytetemes magyar népdalgyűjtemény,
mely jutányos áránál fogva is megérdem-
li a pártolást. Előfizetési ára ugyanis egy
évre vagyis 10 füzetre 1 frt. 80 kr., fél-
évre vagyis 5 füzetre 80 kr., egyes fű-
zet ára zongorára alkalmazott 20 dallam-
mal csak 25 kr. Megrendelések Henni-
ke Rezső kiadóhoz Győrbe intézendők. Egyes
füzetek minden rendes hazai könyvnyer-
sál is kaphatók.

Szabó József,
felelős szerkesztő s kiadótulajdonos.

Meghívás résztvevésre
a hamburgi állam által garantizozott nagy
pénzsorsolásra, melyben

9 millió 140,340 márkát

nehány hónap alatt okvetlen nyerni
kell.
Az új 7 osztályra beoztott játék
terv 100,000 sorsjegyet tartalmaz, s
50,800 nyereményt, és pedig

400,000 márka,

részletesen pedig	
márka	márka
1 nyer. 250,000	3 nyer. 8000
1 " 150,000	3 " 6000
1 " 100,000	55 " 5000
1 " 60,000	5 " 4000
1 " 50,000	109 " 3000
2 " 40,000	312 " 2000
3 " 30,000	10 " 1500
4 " 25,000	2 " 1200
1 " 20,000	533 " 1000
7 " 15,000	1074 " 500
1 " 12,000	100 " 300
23 " 10,000	29115 " 138
stb.	stb.

A nyeremény huzások játékterve
hivatalosan állapították meg.

A legközelebbi első huzásra ezen
nagy pénzsorsolásnak

1 egész eredeti sorsjegy ára csak 6
márka vagy 3 1/2 frt.
1 fél eredeti sorsjegy ára csak 3
márka vagy 1 3/4 frt.
1 negyed eredeti sorsjegy ára csak 1 1/2
márka vagy 90 kr.

s ezen az állam által garantizozott
eredeti sorsjegyeket előlegesen vagy
postautalvánnyal küldött pénzek vé-
tele után, a legtávolabb vidékre por-
tómentesen köldöm. Kisebb összege-
kért bélyeget is lehet küldeni.

A Steindecker-ház rövid idő alatt
nagy nyereményeket, mint 125,000,
80,000, 30,000, 20,000 és 10,000 már-
kot fizetett ki az érdekelteknek és sok
családot tett boldoggá.

A betétek a nagy nyeremények-
hez képes; csekélyek is igen ajánlható
a szerencsepróba.

Minden megrendelőnek a hivata-
los játékterv ingyen küldetik meg,
ugyszóint: a huzas után azonnal a sor-
solási lista.

A nyeremények kifizetése vagy
elküldése természet, s a boldog nye-
rők kívánsága szerint történik.

Szíves megrendeléseket minél
előbb s mindenesetre f. 6. november
30-ika előtt kérem megtenni s pedig
a következő régi czég alatt:

JOSEF STEINDECKER,

Bank und Wechselgesch. äft Hamburg.

P. S. A Steindecker-háznak. —
mint selid és jó firmának — nem sük-
sleges a torábbi ajánlgatás, miszerint
szok el is maradnak, melyre a nagy-
érdemű közönség figyelmzettetettik.

ROTT L.

DEBRECZEN.

Női divat vászonruhák és női felöltők raktára.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy raktáromat ez idénynek megfelelően dusan felszereltem, különösen ajánlva a következőket:

Mindennemű ruha-kelmék és flanelek legujabb divat szerint.

FEKETE és SZINES SELYMEK,

téli-kendők, ágy és asztalterítők.

Teljesen felszerelt

VÁSZON RAKTÁR

és kész női fehérneműk, szőnyegek, paplanok, csipke-függönyök.

Torábbá:

női és gyermek felöltők,

bundák, karmantyuk,

NŐI KÉSZ RUHÁK.

Ruhákat mérték után készítették. Mintákat bérmentve készséggel küldök.

Rendelmények pontosan és gyorsan eszközölteinek.

SCHWARZ M. FÉRFI DIVAT-ÜZLETE

KISTEMPLOM-BAZÁR ÉPÜLETBEN 5. sz. a.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy FÉRFI DIVAT-ÜZLETEMET az

őszi és téli idényre

dusan berendeztem; ajánlom következő cikkeimet különös figyelmébe:

férfi-öltönyök . . .	10 frttól kezdve.
" felöltők . . .	9.50 kr-tól "
gyermek-öltönyök . . .	3.50 " " "
" felöltők . . .	6 frttól "

A raktáron levő divatos gyapjuszövetekből öltönyök mérték után is megrendelhetők, s a legjutányosabb árakban s a legrövidebb idő alatt elkészítetnek. Férfi kalapok a legujabb és kedvelt formákban 2 frttól kezdve. Férfi és gyermek sapkáiban nagy választék, legolcsóbb árban.

LEGUJABB!!!

GALLÉROK és KÉZELŐK !! kautschukból,

hol minden mosás szükségtelemé válik.

Nagy választék FÉRFI-NYAKKENEKKBEN a legolcsóbb árban.

Gummi-köpenyegek 10 ft 30 kr.

Esernyők, séta-pálczák, glace- és szarvasbőr-keztlyük,

nemkülönbben mindenféle UTI ESZKÖZÖK kaphatók.

Végül ajánlom kitünő gyártmányu

férfi cipő-raktáromat

igen olcsó árban.

KISTEMPLOM-BAZÁR 5. sz. a.

BÉCSI TŐZSDE.

Mérvadó a Lajthán innen s a Lajthán tul, egyedül a bécsi tőzsde.

Ami tetemes hátrányokat, melyeket bizonyos vállalatnak egy minden befolyás és akarat nélküli pénzzegény vidéki tőzsdén szenvedni kell, — s viszont egy fötőzsdénni működés roppant előnyeit — mint szintén a kormány és a társulat és testületek székhelyét, kiknek cziméi a piaczen forognak, városok, a hol ajánlatok és tudakozódások tétetnek, hol minden világrészről a tudósítások összpontosulnak, a hol a politikát csinálják, a hol a legnagyobb napilapok jelennek meg, a hol a nagy üzérkedések s tőzsérek az érkeletet csinálják, szóval azon városokér, hol mind a kedvező, mind a kedvezőtlen észleletek annak idejében tétetnek, s mielőtt észlelesek körökbe kiszivárognak, a legbizalmasabb értesítések idejében nyerhetők, ami ált l szavazva az árfolyamra befolyással lehetünk, — mindezt röpiratunkban (26. és 42. lap) kimerítően eladtuk. — A tőzsde nék küszöbén álló nagy mozgalmait vére tekintetbe; a „szabad“ speculation és az annyira kedvelt társasági üzleteinket kivál a mérsékelt kockázatással való műveleteket ajánljuk leginkább, s különösen a két-tős díjat (esetleg nyereség: egyaránt akár emelkednek akár esnek az árfolyamok) ni mellett a díjak még a legkedvezőtlenebb esetekben sem veszhetnek tökéletesen el, jutaléki árak a legolcsóbban. — A vezérkö-rökkeli közlelbi viszonyatknál fogva egyenes, közvetlen s gyors érte-si ésekkel szolgálhatunk (szakértően s költség nélkül). Pontos útioktariás melletti kivétel, Sürgöny f. rgalom. Ertesítő levelek ingyen.

A jelenlegi pénzügyi viszonyok s a befolyó tőkék következtében azon helyzetben vagyunk, miszerint az üzérkedési vételeknél s a tőkék és értékpapirokra kölcsönöknél a kamatlábat évi 5%-ra leszállíthatjuk (díj-menés). — Mutatószámok a „LEITHA“ pénzügyi és sorsolási lapból bérmentve. — Tartalomdus, nélkülözhetlen sorsjegy napár (az összes európai játékt. rvezetek) elhelyezési, üzérkedési papirok és nemeket, sorsjegybiztosításokat (figyelemre méltó a küszöbön álló huzásokat vére tekintetbe) stb. tartalmazó röpiratokat, kívánatra ingyen és bérmentve küldjük meg.

A „Leitha“ (Halmi) kiadóhivatalának BANKHAZA.
Bécs, Schottenring 15.

SZEDLÁK JÓZSEF

tisztelettel jelenti a n. é. közönségnek, hogy a már megérkezett őszi és téli szövetek itteni férfi-szabó üzletében megtekintés és megrendelés végett szolgálatára állanak.

Kész férfi ruha-raktára is saját szabásu és gyártásu őszi és téli öltözékekkel már fel van szerelve, hol is az alk u nélküli árak készpénz fizetés mellett számíttatnak.

„Uj bécsi divat levelek“

Ezen hazai irodalmi vállalat köréről a bécsi időszaki sajtó következőleg szól: „Ezen széles körben tért foglaló bécsi divat ujság, mint ez évi október havi száma igazolja, dus tartalmu és kiállításával figyelmet keltő.

Divat értesítéseiben annyira teljes, tarozája oly érdekes ábrákban, képekben oly gazdag (legközelebbi száma 200-at hozott), hogy a hölgyvilágnak gyakorlati utasítása folytán, szivesen fogadott barát-jává lett, ára e szakb. n vezetett sajtó orgánumok között még Bécsben is egyedüli az „U. B. d. l.“

egy hölgyközönség részére szerkesztett lap az „U. B. d. l.“ egy utasítást nyújtó lap magánosok és kereskedők részére.

S tgy egy különlegesség, mert nemcsak elméleti, de gyakorlati módon is hasznosító.

Öltözék megválasztásában és egyidejűleg vásárlásokban elfogad és teljesít megbízást: díj nélkül,

A KI egy rendes árkeletet küldő divat lapot birni akar.

A KI a gyakorlati előnyök kedvelője A KI a legolcsóbb bevásárlási forrásokat Bécs belsejének iparáról ösmerni óhajja.

A KI a bécsi női toilette kedvelője, az fizessen az „Uj Bécsi divat levelek“.

Minden száma hoz egész halmas legujabb eredeti ábrát és mindég egy díj-zott talányt előfizetői részére.

Az október havi talány megfajti közzé 39 díj osztott ki.

Előny előfizetési díj 1882. év végéig azaz 14 óra CSAK 3 frt.

AZ UJ BECSI LAPOK KIADÓHIVATALA.

Bécs, VII. Lindengasse 16.

Hirdetéseket elfogad MORITZ STERN kiadóhivatala, Bécs I. Wollzeile 22.

(415)